

Huvudman

Krokoms kommun
Krokoms.kommun@krokom.se

Beslut

Datum 2024-11-11
Dnr 2024:5634
Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Hissmoskolan¹ i Krokoms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Krokoms kommun att senast **fredag den 28 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning av ordningsstörande beteende och skolans arbete för att motverka kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hissmoskolan inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Krokoms kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av ordningsstörande beteende

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 14 februari 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser som rör skyldigheten att utreda orsakerna till att en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse och om behov framkommer initiera en utredning om särskilt stöd. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats (2 kap. 34 § skollagen samt 5 kap. 9 § skollagen).
2. Se till att implementera rutiner för arbetet med att göra en utredning avseende en elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse. Rutinerna ska omfatta arbetet med att vidta åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende. Huvudmannen ska

¹ Hissmoskolan är organisatoriskt en del av skolenheten Kvarnbackskolan Hissmoskolan. Skolorna har separata lokaler och ligger cirka 800 meter ifrån varandra. Hissmoskolan omfattar årskurserna F-3 medan Kvarnbackskolan omfattar årskurserna 4-6.

inkomma med en redogörelse över skolenhetens rutiner och hur de har implementerats i verksamheten (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

3. Se till att utreda orsakerna till att eleverna 5, 6, 11, och 18 (se elevförteckning, aktbilaga 10) vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt. Samråd ska ske med elevernas vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om behovet av särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Dokumentation avseende utredningarna ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 9 § skollagen).

Kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 14 februari 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats (2 kap. 34 § skollagen samt 6 kap. 10 § skollagen).
2. Se till att upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs i den egna lågstadieverksamheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under läsåret 2024/25. Planen ska upprättas under medverkan av eleverna (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen, 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i övriga delar som avser trygghet och studiero samt i de delar det avser garantin för tidiga stödinsatser samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:5634) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2024 inlett en tillsyn av Hissmoskolan i Krokoms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hissmoskolan följer gällande bestämmelser om garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero samt kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genom lektionsobservationer mellan den 4 september 2024 och den 12 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat verksamhetens plan mot kränkande behandling för verksamhetsåret 2023/24, verksamhetens ordningsregler samt aktuella åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning av ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De intervjuade eleverna uppger att det finns andra elever på skolan som upprepat stör ordningen. Eleverna nämner att eleverna 1, 5, 6, 11, 16, 18, 19 och 22 upprepat stör ordningen. Eleverna säger att elev 1 och elev 6 stör andra eller stör hela tiden, att elev 5 smäller i dörrar, att elev 11 välter stolar, blir arg och pratar högt i klassrummet samt att elev 18 slänger igen dörrar, säger fula ord och kan bli arg och våldsam.

Några intervjuade lärare uppger att elev 1 har stora svårigheter att vistas i klassrummet, att eleven utreds för ett flertal diagnoser och är på väg att få ett åtgärdsprogram med en egen resurs. Lärarna uppger vidare att elev 5 och elev 11 har ett utåtagerande beteende och kan agera i affekt samt att även elev 6 har en problematik. Enligt lärarna har elev 5, 6 och 11 insatser via en extern aktör och elevhälsoteamet är involverade för att hitta lösningar kring eleverna.

Andra intervjuade lärare uppger att elev 12, 16, 17, 18, 19 och 22 pratar mycket i klassrummet. Lärarna uppger att elev 16, elev 19 och elev 22 har kontakt med en extern aktör medan elev 17 inte har några pågående insatser.

Av inhämtad dokumentation framgår att elev 22 har ett pågående åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet beskriver elevens pedagogiska utmaningar och vilka åtgärder som vidtas för att komma till rätta med dem. Under utredningen har det även framkommit att elev 1, elev 12 och elev 16 är utredda för särskilt stöd och kommer att få åtgärdsprogram. Skolinspektionen har därför begärt att ta del av utredningarna om behovet av särskilt stöd för elev 1, 12, 16 och 22. Huvudmannen har skickat in utredningarna för elev 1, elev 16 och elev 22 men inte för elev 12. Det framkommer att anledningen till utredningen om särskilt stöd för elev 1 grundar sig i att eleven har det tufft i skolmiljön och är utåtagerande. För elev 16 och elev 22 framkommer att det är elevernas pedagogiska svårigheter som ligger till grund för utredningarna. Samtliga utredningar kartlägger elevernas kamratrelationer och sociala samspel.

På frågan om upprepat ordningsstörande beteende utreds på skolan svarar lärarna bland annat att vissa av de elever som nämnts ovan är inskrivna hos en extern aktör, att elevhälsoteamet är involverade för att hitta lösningar samt att vissa elever har åtgärdsprogram eller är på väg att få åtgärdsprogram. Ingen lärare beskriver en intern rutin för att utreda upprepat ordningsstörande beteende.

Även elevhälsan uppger att det finns elever på Hissmoskolan som har ett upprepat ordningsstörande beteende. Elevhälsan beskriver att det för dessa elever finns en konsekvenstrappa att använda sig av. På frågan om någon elev har tagits upp i elevhälsan via konsekvenstrappan uppger elevhälsorepresentanterna att det i så fall skulle vara elev 1. Vidare uppger de att elev 5 inte har anmälts till elevhälsan men att de har kännedom om att eleven till exempel kastar papper och är i behov av att utredas, att elev 17 har ett ovårdat språk, att elev 18 har tagits upp tidigare men inte under föregående läsår samt att elev 19 inte har kommit upp alls hos elevhälsan tidigare. En elevhälsorepresentant uppger under intervjun att de under föregående läsår hade en elev som var upprepat ordningsstörande och att elevhälsan då kontaktades för konsultation, men att det handlade mer om

en muntlig diskussion än en utredning. Vidare uppger representanten med specialpedagogisk kompetens att elevhälsan inte har rutiner kring ordningsstörande beteende på samma sätt som när det kommer till särskilt stöd samt att kartläggningar kring ordningsstörande beteende inte görs.

I intervjun med rektorn uppger rektorn att ordningsreglerna och konsekvenstrappan är grunden för skolans arbete med utredning av ordningsstörande beteende. Via konsekvenstrappan kan lärarna ta till åtgärder om en elev till exempel slår i dörrar eller inte håller sig lugn i klassrummet. Utifrån konsekvenstrappan kan kontakt tas med elevens vårdnadshavare. Rektorn säger att om en elev uppmärksammas i och med konsekvenstrappan träffar rektorn eleven och dennes vårdnadshavare för att gå igenom elevens situation samt ta fram en handlingsplan för hur de ska agera framöver. Rektorn uppger dock att detta inte har gjorts för någon av de elever som har framkommit under Skolinspektionens utredning.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i bland annat grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit i en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det kommer till Hissmoskolans arbete med elever som upprepat stör ordningen, uppträder olämpligt eller gör sig skyldiga till allvarligare förseelser. I Skolinspektionens utredning har eleverna 1, 5, 6, 11, 12, 16, 17, 18, 19 och 22 identifierats vara elever som återkommande stör ordningen eller uppträder olämpligt. Det ordningsstörande eller olämpliga beteendet skiljer sig åt mellan eleverna, från att prata mycket på lektionerna till att smälla i dörrar, välla möbler och bli våldsam. Skolinspektionens bedömning är att för åtminstone elev 1, 5, 6, 11 och 18 så är det ordningsstörande eller olämpliga beteendet av en sådan allvarlighetsgrad att en utredning av elevernas beteende är nödvändig. För elev 5, 6, 11 och 18 har en sådan utredning inte genomförts, vilket är en brist.

Däremot visar Skolinspektionens utredning att elev 1 har utretts för behov av särskilt stöd samt att den utredningen grundar sig i elevens svårigheter i

skolmiljön och elevens utåtagerande beteende. Eleven och elevens vårdnadshavare har dessutom varit involverade i utredningen. Skolinspektionen bedömer därför att orsakerna till elev 1:s ordningsstörande beteende får anses vara utredda i samband med utredningen av elevens behov av särskilt stöd.

Under intervjun med rektorn beskriver rektorn att skolans ordningsregler och konsekvenstrappa används som en grund för arbetet med att utreda elever med upprepat ordningsstörande beteende. Enligt rektorn utmynnar konsekvenstrappan i en kontakt med elev och vårdnadshavare där de tillsammans går igenom elevens situation och tar fram en handlingsplan. Av intervju med skolans lärare framgår att lärarna inte kan redogöra för den av rektorn påtalade rutinen. Därtill uppger elevhälsan att kartläggning av elever med upprepat ordningsstörande beteende inte görs på Hissmoskolan. Vid en samlad bedömning finner Skolinspektionen att den rutin som rektorn redogjort för gällande utredning av ordningsstörande beteende inte kan anses vara etablerad bland skolans lärare då flertalet av de elever som uppvisar ordningsstörande beteende inte har utretts.

Förebyggande och åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Som en del av utredningen av detta ärende har Skolinspektionen begärt att få ta del av Hissmoskolans plan mot kränkande behandling för verksamhetsåren 2022/23 och 2023/24. Huvudmannen har skickat in planen mot kränkande behandling för 2022/23. För verksamhetsåret 2023/24 skickade huvudmannen in planen mot kränkande behandling för Kvarnbackskolan, alltså den del av skolenheten som avser mellanstadiet. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att Hissmoskolan inte hade någon plan mot kränkande behandling för verksamhetsåret 2023/24.

Bland förebyggande åtgärder som har vidtagits mot kränkande behandling nämner lärarna att skolan har ökat vuxennärvaron i omklädningsrummen samt att de genomför skolgårdskartläggningar. En lärare uppger att det aldrig har genomförts systematiska insatser för att förebygga kränkningar. Även elevhälsan uppger att arbetet med övergripande åtgärder mot kränkningar är ett utvecklingsområde för skolan medan rektorn nämner att skolan inte har haft något övergripande arbete för att motverka kränkande behandling under de senaste två åren.

En av skolans lärare uppger i intervju att kränkningar är ett område där skolan kan bli bättre. En annan lärare säger att det inte är tydligt hur de som lärare ska agera om de får vetskap om att en elev upplever sig ha blivit

kränkt och att det inte finns något dokument där rutinen är nedskrivet. Ytterligare en lärare, som är nyanställd på skolan, säger att läraren på egen hand har fått lära sig rutinen samt att rutinen ska stå nedskrivet i planen mot kränkande behandling.

Representanter från elevhälsan håller med om att skolans arbete för att motverka kränkande behandling är ett utvecklingsområde och att det har saknats systematik i arbetet mot kränkningar. Enligt elevhälsan har rutinen med att anmäla kränkningar inte fungerat särskilt bra vilket har lett till att vissa lärare har anmält många kränkningar medan andra inte har anmält några kränkningar alls. Även rektorn uppger i intervjun att alla kränkningar inte anmäls.

Enligt lärare, elevhälsa och rektor handläggs de kränkingsanmälningar som utförs i ett system som heter DraftIt. Rektorn uppger att anmälan går till rektorn som i sin tur anmäler ärendet till huvudmannen. Rektorn uppger att vid en utredning om kränkande behandling så genomförs samtal med de inblandade eleverna. Intervjuade lärare uppger att kontakt tas med vårdnadshavarna till den utsatta och den utsättande eleven. Intervjuade lärare uppger även att skolan gör anmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn och elever far illa.

Elevhälsan nämner kuratorssamtal, observationer och pedagogiska kartläggningar som exempel på åtgärder som kan vidtas när kränkande behandling har konstaterats. Däremot uppger en lärare att åtgärder mot kränkande behandling endast vidtas på individnivå och inte på en övergripande nivå. En annan lärare säger att skolan inte vidtar åtgärder för att säkerställa att upprepade fall av kränkande behandling inte sker.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, forskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn

eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Hissmoskolans arbete med att förebygga, anmäla och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Vad gäller skolans förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling av elever uppger skolans personal visserligen att det har vidtagits förebyggande åtgärder i form av skolgårdskartläggningar och ökad vuxennärvaro i skolans omklädningsrum. Flera ur personalen pekar dock på att skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar brister. En lärare uppger att det aldrig har genomförts systematiska insatser för att förebygga kränkningar medan elevhälsan uppger att arbetet med övergripande åtgärder mot kränkningar är ett utvecklingsområde. Därtill uppger rektorn att skolan inte har haft något övergripande arbete för att motverka kränkande behandling de senaste två åren. Sammantaget medför lärarnas, elevhälsans och rektorns utsagor att Skolinspektionen bedömer att Hissmoskolan inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att förebygga kränkningar.

Av utredningen framgår vidare att flera lärare upplever att skolans rutiner för att motverka kränkande behandling är otydliga. Det framgår att rutinerna för hur personal ska agera när kränkande behandling har konstaterats ska finnas i planen mot kränkande behandling. Hissmoskolan har dock inte haft någon plan mot kränkande behandling för det senaste verksamhetsåret. Skolinspektionen bedömer att frånvaron av en plan mot kränkande behandling i sig är en brist. Frånvaron av en plan mot kränkande behandling har i detta fall även medfört att rutinen för att anmäla kränkningar inte har funnits att tillgå, vilket har gjort det otydligt för personalen hur de ska gå till väga för att anmäla fall av kränkande behandling.

När det kommer till att anmäla fall av kränkande behandling framkommer att vissa av skolans personal anmäler de kränkningar som de uppmärksammar medan andra inte gör anmälningar. Om personal får kännedom om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska det anmälas till rektorn. Att detta inte alltid sker utgör enligt Skolinspektionens bedömning en brist.

Skolinspektionens utredning visar däremot att de uppgifter om kränkande behandling som väl anmäls till rektorn också utreds och att åtgärder därefter vidtas om kränkande behandling konstateras. Det framgår dock att

åtgärder endast vidtas på individnivå, inte på en övergripande nivå. Att skolan saknar ett övergripande arbete för att förhindra kränkande behandling utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Krokoms kommuns verksamhet vid Hissmoskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av ordningsstörande beteende samt förebyggande och åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Krokoms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Intervjuade lärare uppger att skolan använder sig av det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass. Skolan använder även det nationella bedömningsstödet i årskurs 1 på höst- respektive vårterminen. Skolan genomför en särskild bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån resultaten på kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden samt tar fram insatser för elever vid behov. Vid slutet av förskoleklassen respektive slutet av lågstadiet genomförs överlämningar där mottagande lärare får information om bland annat elevernas extra anpassningar.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 4 § skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd eller ett nationellt prov finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § (extra anpassningar) eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 § (anmälan om utredning av särskilt stöd).

Enligt 4 kap. 4 a § skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, vid planering av stöd som anges i 5 § när det upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik i förskoleklassen eller lågstadiet samt vid uppföljning enligt 4 b §.

Enligt 4 kap. 4 b § skollagen ska det i slutet av lågstadiet i grundskolan genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Krokoms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare samt av genomförda lektionsobservationer framkommer att skolan använder sig av extra anpassningar. Exempel på extra anpassningar som skolan använder sig av är bland annat digitala läromedel, time-timer, skärmväggar, sittkuddar och bildstöd. Det är klassläraren som ansvarar för att elever ges extra anpassningar och lärarna kan konsultera elevhälsan kring vilka anpassningar de kan använda. Elevernas extra anpassningar dokumenteras i systemet InfoMentor.

Om en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska nås tar lärarna kontakt med elevhälsan. Flera lärare uppger att detta sker genom en blankett medan vissa lärare säger att det inte finns någon blankett för anmälningar till elevhälsan. Enligt både elevhälsan och rektorn finns en blankett för anmälan till elevhälsan inför utredning om behov av särskilt stöd. En sådan blankett har även skickats in till Skolinspektionen. Elevhälsan uppger att användandet av blanketter för anmälan till elevhälsan inte var tydligt under fjolåret och att elevhälsorepresentanterna ofta blev "korridorsskylter". Enligt elevhälsan har tidigare års bristande rutiner att göra med den stora omsättningen på rektorer och att ledarskapet och arbetet med rutiner och samverkan hos rektorerna har varit varierande.

Lärarna uppger att både pedagogiska och sociala svårigheter kan leda till en anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd. När en anmälan når elevhälsan bedömer elevhälsoteamet om en utredning ska startas eller inte.

Det är även representanterna ur elevhälsan som genomför utredningen. Oftast är det skolans specialpedagog som ansvarar för utredningen, men vid sociala problem kan även kurator eller psykolog kopplas in. Det är skolans rektor som fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram. Vårdnadshavarna till den elev som utreds för behov av särskilt stöd informeras om de bedömningar som utredningen resulterar i.

Som en del av utredningen har Skolinspektionen begärt att få ta del av de åtgärdsprogram som var pågående under tiden för Skolinspektionens besök, totalt fyra stycken. I åtgärdsprogrammen framkommer bland annat elevernas behov av stöd, de åtgärder som ska sättas in, datum för uppföljning och utvärdering samt överklagandehänvisning. I utvärderingarna för två elever framkommer att personalbrist hade påverkat antalet tillfällen som eleverna hade fått sina beslutade stödinsatser. Av intervjuer med lärare framkommer att det inte alltid finns möjlighet att erbjuda egen resurs till de elever som har behov av det då det saknas pengar och finns för få vuxna på skolan. Enligt elevhälsan händer det fortfarande att stödinsatser för elever faller bort om personal sjukskrivs. Rektorn bekräftar att elever historiskt inte har fått det särskilda stöd som de har rätt till. Rektorn uppger dock att rektorn har sett till att personalens närvaro har förstärkts där det behövs samt att tvålärarsystemet innebär att en lärare kan ansvara för hela klassen för att på så vis frigöra personal för elever med behov av egen resurs. Enligt rektorn kan det dock fortfarande hända att båda lärarna i en årskurs är sjuka samtidigt varpå elever inte får de stödinsatser som det har beslutats om.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska

eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Hissmoskolans rutiner för anmälan av utredning av särskilt stöd under föregående år har varit otydliga samt att en del lärare fortsatt inte känner till hur en anmälan om behov av särskilt stöd går till. Utredningen visar vidare att elevers beslutade stödåtgärder inte alltid blivit av, samt att det fortfarande kan hända att särskilt stöd inte blir av vid omfattande sjukdomsfrånvaro hos personalen.

Trots detta visar Skolinspektionens utredning att skolan nu har utarbetade rutiner för anmälan om och utredning av särskilt stöd. Vidare visar utredningen att skolans rektor har vidtagit åtgärder för att säkerställa att elever som har insatser i form av särskilt stöd får dessa insatser tillgodosedda. Sammantaget visar Skolinspektionens utredning att Krokoms kommun inte har brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet med trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga intervjuade elever uppger att de känner sig trygga på skolan. Lärarna uppger att tryggheten är bättre nu än vad den har varit tidigare och att det är en positiv trend även om vissa utmaningar kvarstår framför allt vad det gäller rasterna. Lärarna uppger att de genomför skolgårdskartläggningar och trygghetsenkäter samt att de har börjat jobba med faddergrupper för att öka elevernas trygghet och skapa möten över årskurserna.

Av intervjuer med elever framkommer att studieron skiljer sig mellan olika klasser och att det finns elever som stör ordningen och smäller i dörrar. Samtliga intervjuade lärare uppger i intervjuerna att studieron på skolan är god. En lärare uppger att arbetet med att främja studieron är det område där skolan har kommit som längst i sitt utvecklingsarbete. En representant för elevhälsan uppger att eleverna ofta svarar att studieron inte är särskilt

bra på hälsosamtalen medan rektorn uppger att det råder en god studiero på skolan med tydlig lektionsstruktur.

Lärarna uppger att de jobbar mycket med anpassningar i klassrummen som ett sätt att främja studieron. En lärare uppger att de har jobbat med att NPF-anpassa klassrummen samt att de har implementerat ett arbetssätt som heter PAX och som syftar till att främja trygghet och studiero.

Av inskickade handlingar framkommer att skolan har ordningsregler. Av genomförda intervjuer framkommer att eleverna deltar i framtagandet av ordningsreglerna via elevrådet samt att ordningsreglerna följs upp och analyseras på möten med personalen. Av intervjuer framkommer även att skolan vid behov kan vidta disciplinära åtgärder i form av exempelvis avstängning och omplacering.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § andra stycket skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och vid behov omarbetas under medverkan av eleverna.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår bland annat att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero, förutsatt att åtgärden står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 5 kap. 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har i tidigare avsnitt bedömt att Krokoms kommun brister i arbetet med kränkande behandling och utredning av ordningsstörande och olämpligt beteende. Av ovan redovisade omständigheter framkommer dock inte att Krokoms kommun brutit mot övriga bestämmelser när det gäller arbetet med trygghet och studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Elina Axelsson.

Utredaren Oskar Holst har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även juristen Cecilia Skog medverkat.